

ZALA AZ ERDŐK VONZÁSÁBAN

SZAKMAI KIÁLLÍTÁSSAL A KÖZMŰVELŐDÉS SZOLGÁLATÁBAN

Szakmai emlékeink összegyűjtését, megőrzését és kiállítását, nevezetesen az erdő és az ember elválaszthatatlan kapcsolatának bemutatását nemcsak nemes feladatnak és gesztusnak, hanem egy kicsit kötelességünknek is tartjuk. Ezzel tartozunk múltunk haladó hagyományainak, jelenünknek, s nem utolsósorban a jövő generációjának.

E felismerés jegyében kezdtük meg 1980 tavaszán Zalában, a nagykanizsai Thury György Múzeum és a Zalai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság közös elhatározásával egy állandó jellegű, 8—10 éves időtartamot felölelő, állandó kiállítás szervezését. Elképzelésünk nem újkeletű. A tárgyi anyagok és szakmai emlékek gyűjtését már 1950 óta nagy ügyszeretettel végzi a múzeum. Amikor 1968-ban az erdőgazdaság akkori, muzeális jellegű, XVIII. sz.-ban épült székháza átkerült a múzeum tulajdonába, azt a zalai erdők életét bemutató erdőgazdálkodási—néprajzi állandó kiállítással szándékoztunk megnyitni. Előjáróban — időszak kiállításaként — az akkori Dél-zalai Állami Erdőgazdasággal és a MAVOSZ megyei választmányával együttműködve, még ugyanazon évben erdészeti és vadászati kiállítást rendeztünk. A kiállítás nagy közönségsikert aratott, s másfél hónap alatt közel hétezer ember tekintette meg. Ez a rendkívüli látogatottság és siker még inkább megerősítette az érdekeltekben a témaválasztás helyességét.

A műemlék épület hosszadalmas felújítási munkái miatt a régi terv és vágy csak most, több mint egy évtized múltán realizálódik. Az állandó kiállítás terve a városi tanács vezetőinek egyetértésével is találkozott, s így megfogalmazhattuk a választott erdészeti téma főbb mondanivalóját: az országosan is kiemelt helyet elfoglaló, jelentős erdőterülettel rendelkező Zala megye népi erdőkiélésének, erdőgazdálkodási múltjának és jelenének, az erdő és az ember elválaszthatatlan kapcsolatának bemutatása azzal a céllal, hogy a látogatók természettudományos ismereteit bővítsük és egyben emléket állítsunk a szépsége mellett is nehézségekkel teli erdei munkának.

A kiállítás tématervét a Művelődési Minisztériumban szakértők bevonásával 1981. január 6-án szakmai vita keretében elfogadták, s ennek megfelelően kezdetét vehette a részletes forgatókönyv kidolgozása. A gazdag téma minél teljesebb kibontása érdekében a nagykanizsai Thury György Múzeum és a Zalai EFAG szakemberei munkabizottságot hoztak létre, melynek feladata a még hiányzó tárgyak, eszközök, dokumentumok összegyűjtése és a forgatókönyv elkészítése. Az állandó kiállításához rendelkezésre áll a felújított műemlék épület valamennyi emeleti terme — 9 terem és egy előadóterem —, a folyosórészek, valamint az épület alatt elhelyezkedő, középkori hangulatot árasztó, nagyméretű pince.

A kiállítás, melyet 1982 őszen, az országos múzeumi hónap keretében kívánunk megnyitni, erdészettörténeti, erdőgazdálkodási, fafeldolgozási, bútortipari, vadgazdálkodási és környezetvédelmi bemutatót adna, ötvözve azt a népi erdőkiélés sokrétű emlékeivel, tárgyaival, a zalai ember, s e táj idegent is megkapó erdeinek szépségeivel, értékeivel.

A kiállítás szervezői ezúton ragadják meg az alkalmat, hogy AZ ERDŐ olvasóihoz forduljanak. Kérjük mindazokat a kedves olvasókat, akiknek tulajdonában olyan tárgyak, írásos dokumentumok vannak, amelyek a tervezett állandó kiállításához zalai jelleggel csatlakoznak, szíveskedjenek azokat a ki-

állítás időtartamára részünkre a visszaadás garantálásával felajánlani. Címünk: 8801 Nagykanizsa, Sneff tér 6., Zalai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság. (Telefon: 93—14-110. Telex: 33203.)

Bízunk abban, hogy nemes törekvésünk megértésre talál, s közös összefogással méltó emléket tudunk állítani nemcsak egy megye erdővel kapcsolatos történetének, életének, hanem azon keresztül az egész erdészszakma megbecsülésének.

Baráth László, dr. Kerecsényi Edit

634.0625

VÉGHASZNÁLATI TERÜLETEK FELÚJÍTÁSÁNAK VIZSGÁLATA A ZALAI EFAG TERÜLETÉN

TORONDY KÁLMÁN

Az Erdő 1980. évi 3. számában beszámoltam arról, hogy a Zalai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaságnál az utóbbi 10 évben a fakitermelési lehetőségek és a fakitermelések hogyan alakultak, majd később az 1964—1966. évi gyéritéseket összehasonlítottam az 1978—1980. évben végzettekkel. Most pedig megvizsgáltam, hogy az 1969. évtől az 1975. évig készült erdészeti üzemtervekben a véghasználatok milyen fajajú állományokban voltak, és ugyanezen területeken az újraerdősítések milyen fajokkal történtek. A vizsgálat felölelte a Zalai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság egész területét.

Az adatgyűjtésnél külön vettem azokat az állományokat, ahol egy faj 50—79⁰/₀-ot ért el, és azokat, ahol 80—100⁰/₀ volt az elegyaránya. Ahol egyik faj sem érte el az 50⁰/₀-ot, azt az állományt elegyesnek minősítettem (ha lombos fajokból állt lomb-elegynek, a fenyőknél fenyőelegyesnek és a lomb—fenyő elegyédést lomb—fenyő elegynek).

Egy esetben volt 50—50⁰/₀-os az elegyarány, ezt az üzemtervben az első sorban leírt fajhoz soroltam, mert az volt a meghatározó.

Az 1. táblázatból azonnal szembetűnik, hogy a Zalai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaságban a fafajpolitikai célkitűzéseknek eleget tettek. Bükk, tölgy és fenyő fafajokkal történt az erdősítések zöme. Eltűntek a cseres és gyertyános állományok és a kitermelt 1166 ha akácos helyén mindössze 698 ha akácfiatalos van. Részleteiben vizsgálva a bükkös erdőrészek területére 595 ha-ról 689 ha-ra, a tölgyeseké 185 ha-ról 804 ha-ra emelkedett. Tehát a két legfontosabb fafajunknál jelentős emelkedés tapasztalható.

(Itt szeretném megemlíteni, hogy az Erdőrendezési Szolgálat által aktualizált fafajstatisztika az 1—10 éves korosztályban nem tükrözi a fafajok tényleges megoszlását. A valóság az ott kimutatottaknál sokkal kedvezőbb. Az aktualizálás során — az üzemtervezéskor már meglévő erdősítéseket kivéve — csak a befejezett erdősítések vannak kimutatva, ugyanakkor az akácárjónál már 3 év után, a fenyőknél 4—6 év után és a bükknél, a tölgyeknél 7—10 év után